

Lidköpingsbygdens folkdansgilles historia av Odd Malmberg.

Minnen som jag har angående begynnelsen av Lidköpingbygdens Folkdansgille. Det kan mycket väl vara så att jag dels missminner mig och eventuellt blandar samman olika skeenden. Det blev en uppsving för gammal och folkdans i samband med att Lennarth Hyland i något av sina TV-program hade en värdinna som dansade folkdans och även bar sockendräkt.

Resultatet blev att man skulle pröva i Lidköping att dansa gammaldans, gillesdanser m.m. Här kan historien gå isär. Jag vill minnas att den som till en början instruerade var en som hette Olle Holmström (medlem i Essunga folkdanslag samt även på fritiden instruktör vid gammaldanskurser) till hjälp dragspelaren Allan Törnqvist från Tumleberg. Eftersom det i Lidköping fanns en lärare som var medlem i Sv.Ungdomsringen och även engagerad på distriktsnivå, blev han tillfrågad om att leda och instruera (här kan det mycket väl vara så att Sven-Åke, som han hette redan från början var den som instruerade). Där emot vet jag med bestämdhet att Allan spelade. Han var dock inte intresserad av att resa var vecka, utan föreslog att Magnus Mellberg och Odd Malmberg kunde stå för musiken enär vi bodde närmre (Saleby resp. Såtenäs) oss kände han till genom att vi träffades och spelade ihop i " Barne, Laske härads spelmanslag" samt att vi var spelmän för Skarstad-Hällums folkdanslag.

Vid uppropet kom det omkring 100 personer, som var intresserade, därav ca 90 kvinnor och 10-15 kavaljerer (förmodligen en överdrift från min sida, men det var en övervikt av damer). Resultatet blev att en del damer stannade hemma efter några gånger. Några härdade ut och dansade ömsom dam och ömsom kavaljer. Så småningom bildades folkdansgillet. Sven-Åke Nordmark var till en början med den givne ledaren, men p.g.a. svikande hälsa önskade han att någon annan kunde ta vid. Eftersom dansandet var livaktigt i hela distriktet förekom mycket kurser och så småningom fick han medhjälpare. Några jag minns var Gösta Salomonsson, Janis R. Anna-Lisa Berg. Magnus Granath, Stig-Olof (fortfarande verksam i laget). Dessutom var många av kavaljererna i Skarstad ungarlar och fria, vilket gjorde att de dels hjälpte till vid uppvisningar samt även var flitiga på träningarna. En del övergick så småningom till Lidköping när laget i Skarstad lades ned.

Jag kan nämna de som var flitigast. Jan Wallin (Essunga), Mats Holm (Skarstad), Lennart Johansson (prästgdn. Skarstad) Bengt Karlsson (Månsagdn. Hällum) Första lokalen var en gymnastiksal i en mindre skola. Så småningom Rotundan i folkparken. I laget fanns Filipsson (Carl och Ing-Britt), Ing-Britts far var kommunalt engagerad och även i Folkparkstyrelsen. Därav denna lokal som jag tror fick hyras till ett överkomligt pris.

Under de år jag var som mest engagerad spelade jag till en början ihop med Allan Törnqvist, Magnus Mellberg. Magnus flyttade från orten. Allan kom sporadiskt, främst när det gällde storträningar och stora samkväm (250-300 deltagare). Till Såtenäs hade det kommit en vapentekniker från Karlsborg, han spelade dels gitarr dels dragspel. Stig Oskar Wilhelm Persson (Stickan) vi spelade ihop i många år (dels i folkdanslaget dels i en gammaldansorkester). Vidare kom det att bli spel ihop med Ann-Mari Milton, Håkan Milton, Kerstin Swedin, Stellan Hilmerby samt en hel del med Anna-Lena och mot slutet Mikael. Vid några tillfällen ordnade laget gammeldanskurser vid dessa tillfällen spelade jag ihop med Lennarth Friman.

I samband med att laget i Skarstad hade upphört fick Lidköping en förfrågan från ett " danskt

lag " (som tidigare haft utbyte med Skarstad) om intresse fanns att knyta kontakt. Det föll dock på att laget inte ville ut och resa. Vad jag vet har det i utbytessammanhang bara förekommit en gång och då i samband med att föreningen Norden firade ngt. jubileum i Fredensborg? Som spelmän medverkade Stellan, Kerstin och undertecknad. Det var vid detta tillfälle Kerstin Swedin höll på att få hjärtslag. Det visade sig att danskarna hade parat ihop spelmännen S. Swedin och O. Malmberg i en husvagn. Upplösningen? Jag fick husvagnen för mig själv.

Odd.

Lidköpings folkdanslag, historik del 2, fritt ur minnet av Odd Malmberg.

Till laget anslöt sig paret Stig och Eleonor Larsegård som kom uppflytandes ifrån Göteborgsområdet.

Mycket snart blev invalda till diverse positioner inom styrelsen. Laget hade eller kom att utnyttja en mindre lokal i bottenplanet, eller rentav under jord vid gamla Missionskyrkan?

Där höll Stig och Eleonor reda på lagets tillgångar såsom gåvor i samband jubileér, standar, flaggor m.m. (Det kanske rentav var på deras intiativ).

Elenor kom snart att bli instruktör för dansgruppen. Tillsammans med Stig uppträdde hon i olika sammanhang med folklig dans och spred på så vis dansen utanför den ordinarie kretsen.

Med medlemmar ur laget och dansare från övriga lag i distriktet (östra delen, Karlsborg, Skövde Tibro), bildades en grupp (under ledning av Eleonor), som uppträdde med ett program som innehöll skilda danser med inpass av folkmusik. Visst engagemang erhöles via studieförbundet Vuxenskolan.

Gruppen kom att tillsammans med Skövdekören Disskanten (eller hette de Dissonans) under Ingegärd Idar, utforma ett program som gick ut på att gruppen dansade till deras sång, där ingick också några instrumentalister bl.a. Gerda Rundqvist och Odd Malmberg ifrån Lidköping. Ett utav uppträdanderna skedde på "Polketten" i Liseberg.

Ur historien drar jag mig tillminnes att i laget började man intressera sig för "Herrskaps danser " även kallade för Högre ståndsanser. Vem som var intiativtagare vet jag ej, men även där kom Stig och Eleonor att engagera sig. Ett av de första uppträdanderna skedde, med lånade dräckter från distriktet, dels på Läckö slott (jag tror den kallas för rikssalen) samt vid Villa Giacomina. Musikanter vid dessa tillfällen var Anna - Lena Svensson, Magnus Mellberg och Odd Malmberg. Även musikanterna var vid dessa tillfällen tidsenligt klädda.

Gruppen Herrskapsdansare kom att specialicera sig, dels genom att damerna sydde de allra som vackraste kreationer, samt att herrarna (kavaljererna) skaffade sig uniformer modell äldre. Vad jag minns så uppträdde de vid olika brunnsorter, invigningar m.m. Den delen av historien kan andra mycket bättre.

Resan till Litauen, vänortsutbytet, kanske det finns någon som kan förmedla.